

DAVID MEDYONI, DIRECTOR
ENFORCEMENT AND COLLECTION AUTHORITY

כ"ב בכסלו, התשע"ד
25 בנובמבר 2013
סימוכין : 00515613

דוד מדיוני, מנהל
מנהל רשות האכיפה והגבייה

לכבוד
מר חגי אלעד
מנכ"ל האגודה לזכויות האזרח בישראל

שלום רב,

הנדון: תגובת רשות האכיפה והגבייה לדוח "חוק וסדר בע"מ- ההפרטה של אכיפת החוק בישראל"

יובהר, בראשית הדברים, כי בדוח מועלות טענות נגד מערכת ההוצאה לפועל, שאילו כותביו היו פונים לגורמים המוסמכים ברשות קודם פרסומו לשם הבהרה ובדיקת הטענות, הרי שהטענות, בחלקן היו נדחות או שהיו מובאות בדוח תוך התייחסות לעמדת הרשות.

רשות האכיפה והגבייה, המופקדת על מערכת ההוצאה לפועל, מקפידה בהתנהלותה על איזון מתמיד בין זכויות הזוכים לבין זכויות החייבים. הרשות, מראשית הקמתה בשנת 2009 פועלת לשיפור מערך גביית החובות במערכת ההוצאה לפועל, והובילה רפורמות רבות ליישום מטרה זו. במקביל, פעלה הרשות לייזום חקיקה רחבה שנועדה להגן על זכויות החייבים, ובכלל זה, הגברת הפיקוח על תיקי כינוסי הנכסים והפינוי, איסור עיקול דמי ליווי לעיור ותגמולים אחרים, קידום מסלול מיוחד לגביית חוב מזונות, הארכת המסלול המקוצר ב- 4 שנים נוספות, גניזת תיקים ישנים ועוד.

בראשית פרק ד' לדוח העוסק "בגבייה והוצאה לפועל" מתוארת סיטואציה, לפיה אדם נכנס בכוח לביתו של פלוני ולוקח את הטלוויזיה לצורך תשלום חוב. יובהר, כי חלה ירידה משמעותית בנקיטת פעולות מבצעיות, כגון הוצאת מעוקלים על ידי מערכת ההוצאה לפועל, ועל כך יפורט בהמשך. עוד יובהר, כי פעולות אלה ננקטות על ידי בעל תפקיד מטעם ההוצאה לפועל, הפועל מכוח צו שיפוטי.

בפרק הראשון בדוח, העוסק ב"הפרטה של חקירות היכולת בהוצאה לפועל", מודגש, כי חקירת היכולת היא אחת הסמכויות הרגישות ביותר המצויה בידי ההוצאה לפועל, וכן כי איסוף הנתונים העובדתיים במהלך חקירת היכולת מהווה את הבסיס לקבלת החלטות שיפוטיות שהינן בעלות השלכות הרות גורל בעניינו של החייב. בהמשך הודגש, כי באפריל 2010 התיר שר המשפטים להעביר את תפקיד חקירת היכולת מידי רשמי ההוצאה לפועל לידי עורכי דין ורואי חשבון פרטיים.

בהקשר זה, מבקשת הרשות להבהיר, כי פעילותם של חוקרי ההוצאה לפועל הוסדרה בחוק ההוצאה לפועל, במסגרתו נקבע, כי חוקרי ההוצאה לפועל אמונים על בדיקת הכנסות, הוצאות ונכסים, וכי אין

DAVID MEDYONI, DIRECTOR
ENFORCEMENT AND COLLECTION AUTHORITY

דוד מדיוני, מנהל
מנהל רשות הרשמה והגבייה

מוסמכים להמליץ על גובה צו החיוב בתשלומים שייפסק לחייב. זאת ועוד, הנושא נבחן על ידי בג"צ, ובג"צ אישר את המשך פעילות חוקרי ההוצאה לפועל (הדיון בעתירה התקיים באפריל 2012). הרשות

הבהירה בתגובתה לבג"צ, כי מדובר למעשה בעריכת בדיקה בדבר יכולת חייב, פעולה שאיננה בגדר הפעלת סמכות שלטונית מהותית, והרשם הוא הגורם לו נתונה הסמכות לקבל את ההכרעות המהותיות בעניינו של החייב. עוד יובהר, כי תקנות ההוצאה לפועל מטילות שורה של חובות על חוקרי הוצאה לפועל, ובכלל זה לשמור על פרטיות החייב ופרטיות המידע שמתקבל במסגרת החקירה, וכן להקפיד שלא להימצא בניגוד עניינים. החוקרים נתונים לפיקוח רשם ההוצאה לפועל והגורמים המנהליים בלשכה. החוקרים מחוייבים, בין היתר, להודיע לחייב בתום הבדיקה, כי יש לו זכות להתייצב בפני רשם הוצאה לפועל לצורך קיום חקירת יכולת (תקנה 37 יז (4) (ה)).

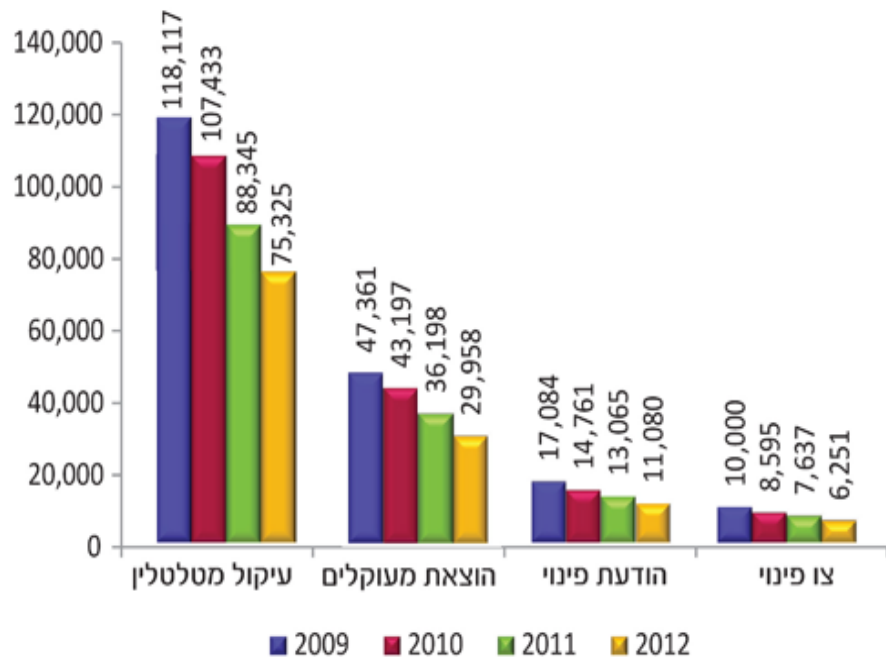
יודגש, כי צוין בדוח, שעל פי נתוני משרד המשפטים, מינוי החוקרים החיצוניים הביא לשיפור הבדיקה ולייעול המפגש של החוקר עם החייב, וכן, שעם תחילת ההפעלה של מערך החוקרים החיצוניים המתינו כ- 50,000 חקירות יכולת מספר חודשים עד שנה לקביעה בפני רשם, ואילו לאחר מינוי החוקרים, כל הבקשות נקבעו בטווח של חודש. לאור זאת, לא ברורה הטענה העולה מן הדוח נגד ביצוע חקירות יכולת על ידי גורמים פרטיים.

אשר לטענה כנגד תהליך ביצוע ההוצאה לפועל, יובהר, כי דוח פעילות הרשות לשנת 2012 מצביע על מגמת ירידה בשימוש בהליכים מבצעיים, ובכללם עיקול מטלטלין, הוצאת מעוקלים וצווי פינוי. ירידה זו נובעת מהשימוש בכלים החדשים (בקשות למידע והגבלות) והשימוש בהליכי עיקול ברישום, שהינם הליכים ממוחשבים ופוגעניים הרבה פחות מהליכים אחרים.

יודגש, כי הפעולות המבצעיות הן פעולות שנקטות לאחר שנקטו הליכים אחרים, לרבות הליך עיקול ברישום שנעשה על ידי עובד מדינה (עובד מערכת הוצלפ/מערכת בתי המשפט), ולאחר פעולה זו החייב טרם הסדיר את חובו. יש לזכור שלמול הזכות לפרטיות ולכבוד האדם עומדת זכותו של הזוכה לתשלום החוב שנפסק לטובתו.

הליכים מבצעיים (מדוח פעילות רשות האכיפה והגבייה לשנת 2012)

אשר לטענה נגד בעלי תפקיד, הממונים על ביצוע הליכים מבצעיים בתיקי הוצאה לפועל, יובהר, כי הם מקבלים אישור לפעילותם מ"ועדת האישורים" בראשות שופט בדימוס, והועדה אמונה גם על טיפול בתלונות המוגשות נגדם. במהלך שנת 2012 אכן התכנסה הועדה מספר מועט של פעמים בשל העובדה שיו"ר הועדה היה שופט מכהן בבית המשפט. במהלך שנת 2013 מונה ליו"ר הועדה שופט בדימוס והועדה התכנסה מספר רב יותר של פעמים, ואף התקבלה החלטה, לפיה החלטות הועדה יפורסמו באתר הרשות. בעלי התפקיד משתתפים בהדרכות מדי שנה וכפופים לקובץ נהלים וכללים, המסדירים את פעילותם.

אשר לטענה בדבר הפרטה כפולה של סמכויות הביצוע, נאמר, כי אכן החוק והנהלים מאפשרים לבעל תפקיד להסתייע במילוי תפקידו בגורמים נוספים. יודגש, בהקשר זה, כי הכללים שגובשו לשנת העבודה 2014, יחייבו בעל תפקיד לציין מראש שני מתלווים אשר יאושרו על ידי ועדת האישורים בקריטריונים דומים לאלה שנדרשים לעמוד בהם בעלי התפקיד. יובהר, כי האישור מראש למתלווים יהווה תנאי למתן אישור לבעל תפקיד.

חשוב לציין, כי חוק ההוצאה לפועל יוצר הסדר מידתי באשר לאופן מינויים של בעלי תפקיד בשונה מהקיים בפקודת המיסים (גביה).

DAVID MEDYONI, DIRECTOR
ENFORCEMENT AND COLLECTION AUTHORITY

דוד מדיוני, מנהל
מנהל רשות האכיפה והגבייה

לסיכומו של דבר, וכפי שהודגש לעיל, הסמכויות הניתנות לקבלנים ולחוקרים הינן סמכויות עזר לגורמים הציבוריים ולא סמכויות שלטוניות במהותן, כפי שנטען בדוח. לחוקרי ההוצאה לפועל סמכויות בדיקה בלבד ורשם ההוצאה לפועל הוא הגורם בעל הסמכות השלטונית. בעלי תפקיד הממונים בתיקי הוצאה לפועל נתונים לפיקוח ופעילותם מוסדרת בכללים ובנהלים.

בכבוד רב,
דוד מדיוני
מנהל רשות האכיפה והגבייה